

prima instanță: N. Veleva
instanța de apel: G. Vavrin, V. Movilă, Ev. Dvurecenschii

dosarul nr. 2ra-1832/17

ÎNCHEIERE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Vasile Șeremet,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Șeremet împotriva lui Ion Danailă cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Vasile Șeremet, casată hotărârea Judecătoriei Cahul din 06 mai 2016 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 15 aprilie 2014, Vasile Șeremet a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Danailă cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în urma desființării gospodăriei colhoznice și împrumutării țăranilor cu pământ, Ion Șeremet XXXXXX a primit împreună cu frații săi Vasile Șeremet XXXXXX, Ilie Șeremet XXXXXX, Valentin Șeremet XXXXXX, cumnații Dumitru Pascal, Maria Pascal, Ion Danailă, Vasile Hotnogu și părinții acestuia bunuri imobile sub formă de cotă valorică, construcții și garaje, cât și bunuri mobile constituite dintr-un tractor de model „T-40”, o remorcă „2 PTS”, un tăvăș, un automobil de model „Gaz” de culoare albastră.

Menționează că, toate aceste bunuri le-au fost repartizate și transmise de către responsabilii de partajarea averii fostei gospodării, iar fiecare coproprietar avea cota sa parte din bunuri ca cotă valorică.

Invocă că, bunurile imobile - construcții și garaje atribuite grupei de cotași au fost demontate de către aceștia în anii 2006-2007 și repartizate fiecărui după cota valorică deținută, iar bunurile mobile au fost stocate la domiciliul lui Ilie Șeremet Stelian și conform înțelegerii dintre cotași, urmau a fi folosite la

prelucrarea terenurilor agricole primite ca cotă echivalentă în urma desființării gospodăriei colhoznice.

Relevă că, Vasile Șeremet XXXXXX a solicitat repetat convocarea grupei de cotași și punerea în discuție a chestiunii privind înstrăinarea automobilului de model „Gaz”, însă această chestiune nu a fost discutată, dar ca rezultat, bunul mobil a fost înstrăinat prin căi necunoscute.

Notează că, în anul 2012, Ion Danailă a solicitat de la cumnatul său, Vasile Șeremet XXXXXX tractorul de model „T-40” împreună cu remorca, iar ulterior și tăvăsul pentru a presta servicii de transport cu scopul de a obține surse financiare necesare pentru întreținerea tractorului cu motorină și lubrifianții, deoarece cotașii proprietari ai acestor bunuri mobile au înstrăinat terenurile agricole.

Sușține că, Ion Danailă a încercat de mai multe ori să vândă bunurile mobile primite de la Vasile Șeremet XXXXXX, precum și să le înregistreze pe numele său la organele de stat, însă nu a reușit din motiv că nu avea actele primare a bunurilor și, anume, acordul tuturor cotașilor.

Afirmă că, în anul 2012, Ion Danailă a înstrăinat samavolnic și în mod fraudulos tractorul de model „T-40”, remorca „2 PTS” și tăvăsul proprietate în devălmășie și a lui Ion Șeremet XXXXXX, prin nesolicitarea acordului de a vinde bunurile deținute în coproprietate, neachitarea cotei bănești ce i-ar reveni ca coproprietar al bunurilor, cât și nesolicitarea acordului celorlalți cotași, astfel, încalcându-le dreptul de proprietate.

Sușține că, în baza contractului de cesiune de creanță nr. 1 din 15 august 2013, a preluat dreptul de creanță a lui Ion Șeremet XXXXXX față de Ion Danailă.

Solicită rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, cu aducerea părților în poziție inițială și încasarea de la Ion Danailă a sumei de 1 500 Euro, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

La data de 15 aprilie 2016, reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând împărțirea în natură a bunurilor, cu stabilirea cotei-părți în valoare procentuală a lui Ion Șeremet XXXXXX în cuantum de 11,95% și micșorarea cuantumului prejudiciului material de la suma de 1 500 Euro la suma de 780,69 dolari SUA, conform raportului de evaluare, în rest menținerea cerințelor.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 06 mai 2016 a fost respins demersul reclamantului cu privire la reluarea examinării cauzei în fond ca neîntemeiat și a fost restituită cererea de concretizare a pretențiilor.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 06 mai 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Respingând acțiunea prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, conform procesului-verbal al Adunării grupului deținători de cote de teren echivalent din data de 20 ianuarie 2004, s-a decis de a vinde lui Ion Danailă tehnică agricolă și, anume, tractorul T-40, remorca 2 PTS și de a-l obliga să achite bani în numerar membrilor grupului conform cotei valorice, iar conform

listei de achitare a membrilor grupului, Ion Danailî le-a achitat membrilor grupului de cotași banii în numerar, majoritatea consemnând acest fapt prin semnături, în afară de Ion Șeremet.

Respingând cerința cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, prin care a fost înstrăinat tractorul de model T-40, remorca 2PTS și tăvăsul, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, un atare contract de vânzare-cumpărare încheiat valabil între Ion Danailî și o altă persoană nu a avut loc și nu poartă un caracter legal, or, forma contractului de vânzare-cumpărare nu a fost respectată, făcând trimitere la prevederile art. 208 alin. (1) și (2), art. 210 alin. (1) și art. 753 alin. (1) din Codul civil.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de către Vasile Șeremet, dar din alte motive decât cele invocate în apel, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel respingând acțiunea și-a argumentat concluzia prin faptul că, Vasile Șeremet nu dispune de dreptul de a intenta o acțiune în instanța de judecată, prin care să solicite rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare în temeiul cărora au fost înstrăinate bunurile mobile în litigiu, repararea prejudiciului material în sumă de 1 500 Euro și a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, or, obiectul contractului de cesiune de creanță nr. 1 din 15 august 2013, îl constituie cedarea dreptului de creanță, pe care o poate pretinde Vasile Șeremet de la Ion Danailî în valoare nominală totală de 1 500 Euro, făcând trimitere la prevederile art. 556 din Codul civil.

În acest context, instanța de apel a reiterat că, Vasile Șeremet dispune de dreptul de a sesiza instanța de judecată întru revendicarea drepturilor încălcate doar în limita drepturilor primite în temeiul contractului de cesiune de creanță.

Instanța de apel a reiterat și faptul că, apelantul/reclamant nu a demonstrat prin probe pertinente și concludente că dreptul de creanță cesionată în valoare de 1500 Euro, pe care o pretinde de la Ion Danailî, rezultă din conținutul unui raport obligațional existent la data de 15 august 2013 – momentul încheierii contractului de cesiune de creanță nr. 1 între Ion Șeremet XXXXXX, ca creditor și Ion Danailî, ca debitor, făcând trimitere la prevederile art. 558 alin. (1) din Codul civil.

Totodată, instanța de apel a reținut că, în prezenta acțiune, Vasile Șeremet a solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, însă la materialele cauzei nu a anexat un asemenea contract încheiat valabil între Ion Șeremet XXXXXX și Ion Danailî.

De asemenea, instanța de apel a constatat și faptul că, Vasile Șeremet a depus o cerere, prin care modifică pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată, solicitând împărțirea în natură a bunurilor cu stabilirea cotei-părți în valoare procentuală lui Ion Șeremet XXXXXX în quantum de 11,95% și micșorarea prejudiciului material de la 1 500 Euro până la 780,69 dolari SUA, conform raportului de evaluare, deși, prin contractul de cesiune de creanță nr. 1 din 15 august 2013 lui Vasile Șeremet i-a fost cesionat dreptul de creanță în sumă

de 1500 Euro, totuși acesta modifică creanța în sensul micșorării ei, făcând trimitere la prevederile art. 556 alin. (2) din Codul civil.

La data de 02 august 2017, Vasile Șeremet a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, a fost interpretată în mod eronat legea și, anume, prevederile art. 556 alin. (1) și (5) din Codul civil și au fost apreciate arbitrar probele.

Menționează că, instanța de apel a apreciat greșit clauzele contractului de cesiune de creanță nr. 1 din 15 august 2013 prin prisma circumstanțelor de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, în coroborare cu prevederile art. 556 din Codul civil și, eronat a concluzionat că el nu dispune de dreptul de a intenta o acțiune în instanța de judecată, prin care să solicite rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare în temeiul căruia au fost înstrăinate bunurile mobile în litigiu, repararea prejudiciului material în sumă de 1500 Euro și a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, or, obiectul contractului îl constituie cedarea dreptului de creanță pe care o poate pretinde Vasile Șeremet de la Ion Danailă în valoare nominală totală de 1 500 Euro.

Astfel, consideră că, instanța de apel eronat a interpretat noțiunea de cesiune de creanță, care în principiu constă în substituirea persoanei care are dreptul de a cere.

Invocă că, instanța de apel, cu toate că, a indicat în decizia sa precum că, din momentul încheierii unui contract de cesiune de creanță, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță, eronat interpretează aceste afirmații și greșit reține faptul că, Vasile Șeremet dispune de dreptul de a sesiza instanța de judecată întru revendicarea drepturilor încălcate doar în limita drepturilor primite în temeiul contractului de cesiune de creanță.

Drept urmare, consideră că, instanța de apel a concluzionat greșit că, cerința cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, în temeiul căruia au fost înstrăinate bunurile mobile în litigiu, depășește limita drepturilor transmise de cedentul, Ion Șeremet XXXXXX către cesionarul, Vasile Șeremet prin contractul de cesiune de creanță nr. 1 încheiat la 15 august 2013, or, rezoluțiunea contractului este o cerință corelativă care duce nemijlocit la realizarea drepturilor cesionate, mai mult ca atât, în contractul de cesiune a creanțelor nu pot fi prevăzute toate acțiunile care urmează să le întreprindă cesionarul întru valorificarea contractului.

Sușine că, modul de formulare a clauzelor contractuale ține de voința părților și nu a fost pusă la îndoială de cealaltă parte contractantă, iar instanța de apel eronat și abuziv a interpretat clauzele contractuale în detrimentul său.

Invocă că, instanțele de judecată prin respingerea cererii de audiere a martorilor, aprecierea arbitrară a probelor, admiterea în calitate de probe a unor copii necertificate legal și rectificate, precum și reținând spre examinare doar

probele prezentate de intimat, a soluționat greșit cauza și i-a încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la proprietate, prevăzut de Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Relevă că, instanțele de judecată nu au verificat împuternicirile avocatului Mariana Turculeț, or, în mandatul acesteia anexat la materialele cauzei nu sunt indicate împuternicirile acordate, fiind admisă în calitate de reprezentat al lui Ion Danailă fără ca ultimul să semneze mandatul.

Consideră că, prin admiterea în proces a unei persoane neîmputernicite, instanța de judecată a fost arbitrară și a încălcat principiul egalității armelor într-un proces civil, precum și drepturile și libertățile sale fundamentale.

Mai invocă că, instanța de apel, a încălcat procedura examinării cererii de recuzare, deoarece același complet de judecată a decis când și de către cine va fi examinată recuzarea înaintată împotriva lor, cererea fiind examinată într-un termen mai mare de o lună.

Prin referința depusă la data de 04 octombrie 2017 Ion Danailă a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Vasile Șeremet nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Vasile Șeremet asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Vasile Șeremet ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Vasile Șeremet se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic